

Kvalitetsredovisning 2010

Verksamhetsidé

Att ge alla barn/elever utifrån sina behov och förutsättningar bästa möjliga inlärningsituation och förmåga att lyckas.

Varje barn/elev ska ha upplevt att de har lyckats och blivit uppmärksammade under sin tid i förskolan/skolan. Jag duger, jag kan och jag vill är känslor och upplevelser som varje barn/elev ska bära med sig.

(Ur den kommunala skolplanen 2008-2010)

Innehållsförteckning	sid
1. Inledning	
1.1 Trelleborg	4
1.2 Nationella mål	4
1.3 Kommunala mål	4
1.4 Organisation	4
1.5 Trelleborgs förskolor och/skolor	5
1.6 Verksamhetens omfattning (i siffror)	6
1.7 Kvalitetsarbetet.....	6
1.8 Rutiner och system för kvalitetsarbetet	7
2. Nyckeltal	
2.1 Förskoleverksamhet	7
2.2 Grundskola med förskoleklass och fritidshem.....	8
2.3 Särskola	9
2.4 Modersmålsverksamhet.....	10
3. Arbetet i verksamheten	
3.1 Målarbete	
3.1.1 Individuell utvecklingsplan	10
3.1.2 Mentor	12
3.1.3 Likabehandlingsplan	12
3.1.4 Barn/elevs delaktighet	12
3.1.5 Närvaro.....	12
3.1.6 Ogiltig frånvaro	12
3.1.7 Elevhälsan och elevvårdande åtgärder	13
3.1.8 Familjecentra	14
3.2 Särskilda satsningar/projekt	14
3.2.1 Skapande skola	14
3.2.2 Läsa-skriva-räkna	15
3.2.3 Matematik.....	15
3.2.4 Implementeringsarbetet av de nya styrdokumenterna	16
3.2.5 Digital kompetens	16
4. Kunskaper, utveckling och lärande	
4.1 Skolplanens mål och måluppfyllelse i förskolan.....	17
4.1.1 Språkutveckling i förskolan	17
4.1.2 Språkutveckling i förskoleklassen.....	18
4.2 Skolplanens måluppfyllelse i fritidshemmen	19
4.3. Måluppfyllelse i skolår 2 och 3.....	19
4.4 Måluppfyllelse i skolår 5	20
4.5. Meritvärde skolår 9	24
4.6 Andel elever som nått målen i alla ämnen.....	25
4.7 Andel elever som är behöriga till nationellt program på gymnasieskolan.....	25
4.8 Nationella ämnesprov skolår 9	26
4.9 SALSA –statistik.....	28
Slutord.....	30

1. Inledning

Trelleborg, Sveriges sydligaste stad och porten till kontinenten, fortsätter sin befolkningsökning. Under 2010 översteg invånarantalet 42 000. Det är i första hand unga familjer som flyttar in i kommunen vilket gör att behovet av platser i förskola och grundskola ökar. Den åldersgrupp som ökar mest under kommande år är barn mellan sex och nio år.

1.2 Nationella mål

Skolans verksamhet ska bland annat styras i enlighet med skollagens och läroplanernas bestämmelser. Läroplan för förskolan (Lpfö 98) gäller för förskolan, medan den är vägledande för pedagogisk omsorg/familjedaghem. Läroplan för det obligatoriska skolväsendet gäller för skolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). Läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) gäller för gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning. Läroplanerna länkar i varandra i en gemensam syn på utveckling, kunskap och lärande. Ett stort antal förändringar när det gäller styrningen av förskola och skola kommer att ske. En ny skollag, nya/reviderade läroplaner och kursplaner i grundskolan, särskolan, specialskolan och sameskolan, ny gymnasieskola med nya ämnesplaner gemensamma med gymnasial vuxenutbildning samt ny betygsskala gäller från 1 juli 2011. Verksamheterna har arbetat intensivt för att implementera de nya styrdokumenterna.

1.3 Kommunala mål

Kunskapsnivån för eleverna i kommunen måste och ska förbättras. Alla elever har rätt att nå målen. Språk-, läs och skrivutvecklingen ska stimuleras ytterligare. Som verktyg för att förverkliga målen har skolnämnden antagit ett måldokument som tillika utgör kommunens skolplan, fastställd av kommunfullmäktige i februari 2008. En av hörnstenarna i verksamheten är att resultaten ska förbättras bl.a. genom att föräldrarna ska vara engagerade och delaktiga i sina barns utveckling och lärande samt ha förtroende för skolan och dess personal. Det innebär att samarbetet mellan skolan och föräldrarna ska ha hög prioritet. Från och med höstterminen 2005 har alla barn och elever en mentor. Mentorn har ansvar för en grupp barn. Varannan vecka har mentorn samtal med barnet/eleven. Mentorn har personlig kontakt med föräldrarna för att tala om barnets utveckling, mål och resultat minst tre gånger/termin.

1.4 Organisation

Skolnämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, särskola, grundskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i kommunen. Skolförvaltningen leds av förvaltningschefen. Det är en ”platt organisation” där rektorerna är direkt underställda förvaltningschefen. Rektorerna är ansvariga för antingen förskola eller grundskola, i tre fall är rektor/förskolechef ansvarig för både förskola och grundskola. Ledningsgruppen består av samtliga rektorer. Nätverk för de olika skolformerna har bildats. Rektorerna ansvarar för verksamheten och dess resultat inom ett geografiskt område. Varje rektor har till sin hjälp processledare som ska stödja arbetet med att förbättra barnens/elevernas måluppfyllelse och resultat.

1.5 Trelleborgs förskolor och skolor

I kommunal regi finns 31 förskolor och 6 dagbarnvårdare/pedagogisk omsorg.

Kommunen har en förskola samt förberedelseklasser som särskilt vänder sig till nyanlända barn/elever med invandrar- flyktingbakgrund. Det finns också en natt- och helgöppen förskola, Gertrudsgården.

Utbildning omfattande förskoleklass till skolår 6 bedrivs vid 14 enheter. Vid samtliga F-6 skolor finns lokalintegrerade fritidshem. Montessoripedagogik, i de lägre skolåren (förskoleklass till skolår 3), bedrivs i en del av Ljunggrenska skolan. Verksamheten för skolår 7-9 bedrivs vid fem enheter, varav en utanför tätorten.

Kunskapsskolan för skolår 6-9 etablerade sig i kommunen 2007.

Följande fristående (icke kommunala) förskolor finns i kommunen (siffran anger antal barn i snitt under året):

Solöga förskola - 19 barn

Månkattens förskola – 23 barn

Näktergalens förskola – 34 barn

Pilens Montessoriförskola – 37 barn

Förskolan Kropp och Knopp – 37 barn

Följande fristående skolor finns i kommunen (siffran anger antal elever i snitt under året):

Kunskapsskolan – 308 elever

Pilens Montessoriskola – 44 elever

Särskolan och resursskolorna

Grundsärskolan med 37 elever i snitt har sin huvudsakliga verksamhet förlagd till Vannahögsskolan och Bäckaskolan. Träningskolans 41 elever är också uppdelade på två skolor, en för de yngre eleverna på Bäckaskolan och en för de äldre eleverna på Fågelbäcksskolan. För särskolans och träningskolans elever finns ett integrerat fritidshem, Bäckaföllets fritidshem.

Dessutom finns fyra resursskolor, Gislöv, Gylle, Borgen och Modeshög, som är en alternativ undervisningsform och som tar emot elever från hela kommunen. Här finns plats för 34 elever som av olika anledningar, under en period, är i behov av att vara i en särskild undervisningsgrupp. De elever som är i behov av fritidshem är inskrivna och går på det fritidshem som finns på deras ”hemskola”. I kommunen finns även en enhet för elever med autism och liknande kommunikations- och samspelssvårigheter. Verksamheten är lokalintegrerad på Bäckaskolan.

1.6 Verksamhetens omfattning

Skolnämndens verksamhet omfattar totalt ca 6 200 barn och elever. Cirka 1600 barn har även en fritidshemsplacering. Antalet tillsvidareanställda är drygt 1200.

Antal inskrivna barn/elever i kommunal verksamhet
per den 15 oktober

	2010	2009	2008
Förskola	1981	1967	1930
Dagbarnvårdare	30	31	35
Förskoleklass	473	480	429
Grundskola 1-6	2513	2303	2419
Fritidshem	1621	1487	1350
Grundskola 7-9	1189	1302	1262

I förskolan ökar antalet inskrivna barn. En del av ökningen har skett i enskild verksamhet och redovisas inte här. Antalet barn i familjedaghem/ pedagogisk omsorg är ungefär desamma men antalet dagbarnvårdare har minskat. Antalet elever i grundskolan har ökat med ca 100 elever, ökningen sker i skolår 1-6 medan skolår 7-9 visar en nedgång i antalet elever. Fritidshemsverksamheten fortsätter att utökas, i år handlar det om en ökning med över 130 barn.

1.7 Kvalitetsarbetet

Det grundläggande motivet för att upprätta kvalitetsredovisningar är att skapa hjälpmedel för att utveckla och förbättra verksamheten.

Utdrag från förordningen om kvalitetsredovisning (1997:702);

”Varje kommun, varje skola inom det offentliga skolväsendet, varje kommunalt bedrivna förskola/fritidshem ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Arbetet med kvalitetsredovisningen skall främja kommunernas, skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål. Kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.”

Redovisningen ska spegla i vilken mån skolan/kommunen når de nationella målen.

Förordningen om kvalitetsredovisning trädde i kraft 1997. Regeringen har sedan dess beslutat om flera ändringar i förordningen. Skolverket har utformat allmänna råd för kvalitetsredovisning. Kravet på skriftliga kvalitetsredovisningar enligt ovanstående tas bort den 1 juli 2011.

1.8 Rutiner och system för kvalitetsarbetet

Under året granskas utvalda mål utifrån en gemensam plan och struktur för hela kommunen. Dessa uppföljningar utgör en stor del av den enskilda enhetens och kommunens kvalitetsredovisning. Revidering av materialet sker kontinuerligt utifrån resultat på genomförda uppföljningar och med ökat fokus på kvalitativa uppföljningar. Med skolplanen och de statliga styrdokumenterna som utgångspunkt gör varje verksamhet en arbetsplan som visar på vilket sätt de avser att arbeta för att nå målen utifrån sina lokala förutsättningar. Arbetsplanen ska följas upp och utvärderas. Utvärderingarna är underlag för förskolans/skolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning som i sin tur utgör en grund för kommunens kvalitetsredovisning.

Skolornas kvalitetsredovisning omfattar läsåret medan kommunens redovisning omfattar kalenderåret.

2. Nyckeltal

2.1 Förskoleverksamhet

Antal förskolor i kommunen: 31

Föräldrarna har möjlighet att välja förskola. Det vanligaste är att man önskar sig till den förskola som ligger geografiskt närmast bostaden.

Kommunen har kunnat erbjuda föräldrar förskoleplats inom fyra månader även om det under vårterminen bara funnits plats i vissa delar av kommunen.

Samtliga förskolor i kommunen har vid behov öppet mellan klockan 6.30 och 18.30. En av förskolorna har öppet helger och nätter. För att möta vårdnadshavarens behov av platser på ob- tider krävs en utökning av antalet platser.

Föräldrar och personal kommer tillsammans överens om vistelsetiden, 15 tim/vecka, för de barn som har plats i allmän förskola.

Föräldrar har möjlighet att ansöka om plats till förskoleverksamhet via Internet.

Trelleborg är en inflyttningskommun och behovet av förskoleplatser ökar kontinuerligt. Det saknas platser i centralorten och längst kusten österut.

Uppgifter från 15 oktober

Barn per årsarbetare, kommunal förskola				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	5,5	5,6	5,4	6,4
Samtliga kommuner	5,4	5,4	5,2	5,2
Antalet inskrivna barn	1981	1967	1930	1874
Antalet årsarbetare	359,7	356,9	294	294

Kommentar: Andelen barn per årsarbetare ligger strax över tätheten i riket. Antalet inskrivna barn i snitt under året var 2024.

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning har under året minskat från 64 % till 63 %. Andelen med pedagogisk högskoleutbildning i riket har ökat till 57 %.

Barn i förskola, totalt antal kommunal och enskild verksamhet				
	2010	2009	2008	2007
	2128	2100	2038	1963

Kommentarer: Antalet inskrivna barn i förskola fortsätter att öka. Dessa siffror är från den 15 oktober respektive år. Det var 2 218 barn inskrivna i förskoleverksamhet i snitt under året.

Barn 1-5 år, andel (%) i förskoleverksamhet 15 okt				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	86	84	83	83
Samtliga kommuner	83	82	81	80

Kommentar: Andelen inskrivna barn mellan 1-5 år den 15 oktober fortsätter att öka och andelen inskrivna barn ligger klart över snittet för riket.

Dagbarnvårdare/pedagogisk omsorg				
	2010	2009	2008	2007
Antal årsarbetare	6	8	9	15
Genomsnitt inskrivna barn	30	33	51	66
Antal barn/årsarbetare	4,5	3,9	3,9	3,7

Kommentar: Antalet barn/årsarbetare har stigit och närmar sig snittet för riket. Samtliga kommuner har ett snitt på 5,0 barn/årsarbetare. En orsak till det högre antalet barn/årsarbetare kan vara att det inte finns några äldre barn (förskoleklass och däröver) hos kommunens dagbarnvårdare.

2.2 Grundskola med förskoleklass och fritidshem

Årsarbetare i förskoleklass, antal per 100 elever				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	5,7	5,2	5,7	6,6
Samtliga kommuner	6,2	6,2	6,4	6,8
Antal inskrivna barn	473	480	429	416

Kommentar: Personaltätheten ligger under snittet för riket. Antal årsarbetare 27.

Barn, antal per årsarbetare, fritidshem				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	20,7	19,4	21,1	20,6
Samtliga kommuner	21,0	20,6	20,2	19,3
Antal inskrivna barn den 15 oktober	1621	1487	1375	1390
Antal årsarbetare	78,75	77,4	66	66

Kommentar: Av samtliga kommunens barn mellan 6-9 år är 79 % inskrivna i fritidshem. 14 % av barnen mellan 10-12 år är inskrivna.

Antal inskrivna barn per avdelning - fritidshem				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	41,7	42,3	34,9	33,9
Samtliga kommuner	38,1	36,7	34,9	33,5

Kommentar: Fritidshemsverksamheten har utökat sin verksamhet med över 130 barn i förhållande till föregående år. Gruppstorlekarna har ökat.

Lärare, grundskola, per 100 elever				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	7,8	8,1	7,9	8,1
Samtliga kommuner	8,3	8,3	8,5	8,4
Antal elever den 15 oktober	3690	3605	3681	3855
Antal årsarbetare den 15 oktober	295,6	294,7	289	311

Kommentar: Kommunen ligger under snittet för riket när det gäller antal lärare per 100 elever. Elevantalet har börjat öka, huvudsakligen i förskoleklass och upp till skolår 6.

Lärare, andel (%) med pedagogisk utbildning				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	93	90	91	88
Samtliga kommuner	88	88	87	85

Kommentar: Andelen lärare med pedagogisk utbildning är högre än för riket.

2.3 Särskola

Lärare, per 100 elever				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	27,7	25,5	17,6	21,2
Samtliga kommuner	26,5	27,3	26,6	25,6
Antal elever	74	85	87	114

Kommentar: Särskolan har högre lärartäthet än motsvarande verksamhet i riket. Det beror i huvudsak på en stor elevminskning.

Lärare, andel (%) med pedagogisk utbildning				
	2010	2009	2008	2007
Trelleborg	95	86	93	88
Samtliga kommuner	91	90	90	89

Kommentar: Andel behöriga lärare på särskolan har ökat.

2.4 Modersmålsverksamhet

Modersmålets rektorsområde är en verksamhet bestående av en rektor, 4 arbetslag med var sin processledare och 38 lärare som tränar/undervisar 1073 flerspråkiga barn och elever som är utspridda på alla förskolor/skolor i hela Trelleborgs kommun (för närvarande är 24 språk representerade). Verksamheten ansvarar för modersmålsstöd i förskolan, modersmålsundervisning i grundskolan och på gymnasiet och all studiehandledning på elevens modersmål i hela kommunen.

De stora språken är fortfarande bosniska, albanska och arabiska men antalet barn har ökat i framför allt danska och polska. Det språk som ökar mest i förskolan är danska.

Studiehandledningen på elevens modersmål i Trelleborg omfattar:

- språkstudio och läxhjälp på arabiska, kurdiska, albanska och bosniska på tre F-6 skolor
- studieverkstad på bosniska, kurdiska, arabiska, polska och albanska på en 7- 9 skola
- studietorg på bosniska, arabiska och makedonska på gymnasiet
- enstaka timmar av studiehandledning på olika språk på andra skolor

Alla dessa verksamheter erbjuder undervisning och stöd för flerspråkiga elever på deras modersmål i framför allt matematik och SO men även i andra ämnen. Dessutom har vi en del studiehandledning på Klotet (förberedelseklassen).

3. Arbetet i verksamheten

3.1 Målarbete

3.1.1 Alla barn/elever har en individuell utvecklingsplan (IUP). *Utifrån målet bedöms måluppfyllelsen vara god.*

Arbetet med individuella utvecklingsplaner – Unikum

Beslut har tagits för att digitalisera IUP – arbetet. Endast tre skolor återstår för att alla grundskolor ska delta fullt ut. På förskolorna sker en senare implementering men redan nästa år ska pilotprojekt starta. Några förväntade positiva effekter av digital IUP är att kopplingar till de nationella målen blir tydligare, mentorns samtal med sina elever blir bättre eftersom all dokumentation finns samlad på ett ställe, föräldrarnas möjlighet till engagemang i barnens lärande ökar då de hela tiden får aktuell information och det blir en röd tråd genom alla nivåer och skolformer. IUP-processen blir också levande under hela skolåret. Skolans ämnen synliggörs på ett bra sätt. Alla berörda lärare blir inblandade. Föräldrarna får löpande information om sitt barns skolgång och utveckling vilket bidrar till ett forum att delta i, kommentera och påverka. Arbetet med bedömningsmatriser och betygssättning blir professionellare.

Individuella utvecklingsplanen – exempel från en skola

Alla eleverna har en individuell utvecklingsplan som de efter ålder och mognad arbetar aktivt med på lektionstid. Under lektionerna formulerar de själva mål både gemensamma för klassen och individuella mål. Detta har gjort att en stor del av eleverna känner till sina mål och vad som krävs av dem för att nå det de önskar. Föräldrarna ges i dag bra förutsättningar att förbereda sig inför utvecklingssamtalet och upprättandet av IUP genom att under läsåret det skrivs i en digital IUP via Unikum. De som inte har möjlighet till detta får IUP:n hemskickad i god tid innan samtalet.

Eleverna är mera medvetna kring sitt lärande idag än vad de var tidigare. Detta får vi reda på genom alla elev/lärare samtal som sker regelbundet. (lärarbedömning) När eleverna arbetar praktiskt med att diskutera kunskapsmål och med att skriva sina IUP:er ökar också deras delaktighet och inflytande. Utvärderingar sker kontinuerligt i de olika grupperna från F-6. Detta kan ske både muntligt och skriftligt. När det rör skolans pedagogiska utveckling får personalen ut frågor att diskutera och processa i arbetslag, basgrupper eller andra gruppkonstellationer, för en ökad delaktighet och ett större inflytande. Under läsåret 2009-2010 har en digital IUP använts via Unikum. Denna har använts i alla årskurser. Både elever, föräldrar och lärare är inlagda i detta system. Genom att vi arbetar med UNIKUM har vi minskat på våra ringsamtal. De föräldrar som önskar har fått ha sina ringsamtal kvar som tidigare. I slutet av vårterminen genomfördes en föräldraenkät. Vi fick in 51 svar vilket får anses som relativt stor svarsfrekvens då lite drygt 100 familjer har sina barn på skolan.

”Har det varit lätt att komma in på Unikum och ta del av informationen?”

Resultat: 94% Ja 6% Nej

”Har ni fått tillräckligt med information via Unikum?”

Resultat: 82% Ja 18% Nej

”Har Unikum inneburit att ni känner er mer förberedda inför IUP-samtalet?”

Resultat: 96% Väl förberedd eller lite förberedd 4% Ej förberedd

”Kan ni se det som möjligt att informationen via Unikum skulle kunna ersätta telefonsamtalen (dialogsamtalen)?”

Resultat: 73% Ser det som möjligt eller kanske möjligt 27% Ej möjligt

Kommentarer från föräldraenkäten:

”Jag tycker att den personliga kontakten är viktig. Unikum är ett bra komplement”

”Bra inför IUP-samtalen”

”Vi önskar utförligare/fylligare information”

”Det har ersatt telefonsamtalen denna termin – vilket vi tyckt varit bra”

”Tycker att det är ett jättebra sätt att få ta del av informationen samt sitt eget barns kommentarer. Bara positivt”

”Bra att kunna se målen”

”Vi kan när som helst gå in och titta och läsa om hur det går”

”Ibland svårt att tolka om barnet har uppnått målet eller ej. Bättre att ta det muntligt”

”För mycket generell information”

”Känner oss väl förberedda för IUP-samtalet för att vi vet vad vi behöver snacka om”

”Det sägs mycket mer i det personliga mötet. Texterna känns klippta in”

Portfolio i förskolan

De förskolor som inte redan har arbetat med s.k. portfolio för att följa barns utveckling och lärande har under året fortbildat personalen i metoden. Det innebär att samtliga förskolor, mer eller mindre utvecklat, använder denna dokumentationsteknik. Rubrikerna i portfolion stämmer oftast överens med rubrikerna i den individuella utvecklingsplanen vilket gör att det finns en naturlig koppling mellan de båda dokumenten. Barnen blir genom att följa sitt arbete i portfolion medvetna om sitt lärande och visar stolt upp resultatet för föräldrarna. Ett utvecklingsarbete med pedagogisk dokumentation pågår.

3.1.2 Alla barn/elever har en mentor.

Målet är uppnått

3.1.3 Samtliga skolor i kommunen har en **likabehandlingsplan** som även omfattar en plan mot hot och våld. Planen revideras årligen och skolorna anger att den är ett stöd i arbetet och används kontinuerligt. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig via skolornas hemsida eller kan rekvireras från den enskilda skolan. *Målet är uppnått.*

3.1.4 Alla barn/elever ska i en utvärdering kunna ge exempel på hur de är delaktiga i planering och genomförande av sitt lärande.

Mentorssamtalen är det viktigaste redskapet för delaktighet i planeringen och genomförandet av de enskilda barnens/elevernas lärande. Elevråd, barnråd och klassråd är exempel på formella inflytandeorganisationer.

Åtgärder för ökad måluppfyllelse: Det ska framgå i varje skolas arbetsplan hur barn/elevs delaktighet tillgodoses.

3.1.5 Skolan ska stimulera och engagera eleverna så att deras närvaro är 100 %.

Målet är inte uppnått då vi fortfarande, huvudsakligen på 7-9 skolorna, har ogiltig frånvaro.

3.1.6 Under hela skoltiden ska all ogiltig frånvaro omgående följas upp och åtgärdas.

Resultat:

Kommunövergripande uppföljningssystem saknas. Varje skolenhet har analog uppföljningsstatistik och upprättade handlingsplaner för olovlig frånvaro. Varje skolenhet gör också uppföljningar av dessa.

Analys:

Olovlig frånvaro är ett allvarligt varningstecken och innebär risk att inte nå kunskapsmålen. Det utgör också en risk för psykisk ohälsa och utanförskap och av den anledningen är skolk ett prioriterat område för samarbetet mellan ungdomsenheten, skolan, socialtjänsten och polisen (USSP). Störst problem med olovlig frånvaro finns i de högre årskurserna. Under de tidiga skolåren kan noteras viss tendens av föräldrar till ”sanktionerad” frånvaro som senare kan utveckla sig till olovlig frånvaro. Ett annat problem är att föräldrar begär ledigt för sina barn under terminstid för längre semesterresor. Ledigheterna kan avslås men ändå verkställas av föräldrarna. Olovlig frånvaro kan innebära att eleverna finns i skolan men inte går in på lektionerna.

Förslag på åtgärder:

Under året kommer rutiner för bekymringssamtal vid skolk arbetas fram i USSP. En gemensam handlingsplan kommer också att tas fram som ska utgöra grunden för samtliga skolors egna handlingsplaner. Nytt digitalt uppföljningssystem i skolår 7-9 införs innevarande läsår, vilket kommer göra det enklare att följa frånvaron på kommunövergripande nivå. Frånvaron ska tydligare återkopplas till utvecklingssamtalen, mentorssamtalen och hälsosamtalen. Andra delar av elevhälsan ska prioritera att följa upp de elever som har hög frånvaro.

Åtgärder för hur skolan ska komma tillrätta med elever som inte kommer in till lektionerna kan vara mångfacetterade och behöver ständigt utvecklas. Orsaken till olovlig frånvaro ska alltid utredas för att rätt åtgärder ska sättas in.

3.1.7 Elevhälsan och elevvårdande åtgärder ska ha en framskjuten plats

Ny verksamhetschef för psykologerna utsågs under hösten 2010. Ledningssystem för patientsäkerhet i hälso- och sjukvården enligt SOSFS 2005:12(M) med tillhörande rutiner samt verksamhetsplan för psykologerna fastställdes av skolnämnden i 2010-02-10. Funktionsföreträdare för psykologerna utsågs.

Vaccinationen mot influensa A(H1N1) av barn i förskoleklass, grundskola och obligatoriska särskolan genomfördes under höstterminen 2009 på skolorna i samverkan med personal från Region Skåne. Vaccinationen innebar förskjutning av ordinarie vaccinationsprogram enligt verksamhetsplanen. Konsekvenserna har inneburit merarbete framför allt för skolsköterskorna under 2010.

Socialstyrelsen genomförde under hösten 2009 granskning av bl. a skolhälsovården med avseende på barns och ungdomars psykiska hälsa. I Trelleborgs kommun inspekterades Liljeborgskolan och Söderslättsgymnasiet. Trelleborgs kommun har, med anledning av granskningen, gjort ett förtydligat uppdrag till skolhälsovården där det särskilt framgår vilket ansvar skolhälsovården har på området barns och ungdomars psykiska hälsa.

Under 2009 utvärderades det centrala resursteamets placering i organisationen, kopplat till rektors ansvar för utredning och åtgärder för barn i behov av stöd. Utvärdering resulterade i att det centrala resursteamet upplöstes och resurserna fördelades ut till verksamheterna från och med vårterminen 2010.

Samverkan

Samverkan mellan ungdomsenhet, socialtjänst, skola, polis (USSP) fortsatte sitt arbete. Skolk utsågs som nästa område efter arbetet mot alkohol- och droganvändning. Liljeborgskolan samt Väståkraskolan fortsatte att vara utvalda som skolområden. Ansökan om medel till ”Projekt bekymringssamtal för skolk” inskickades till BRÅ och beviljades för gemensamt projekt under 2011. Gemensamt Handlingsplan mot alkohol och narkotika i Trelleborgs kommuns grund- och särskolor” arbetades fram och fastställdes under 2010.

Samarbetet mellan socialförvaltningen och skolförvaltningen fördjupades och resulterade i att ”Riktlinjer och rutiner för samverkan mellan Individ- och Familjeomsorgsnämnden och Skolnämnden i Trelleborgs kommun” fastställdes i båda nämnderna.

Barn i behov av stöd

Barn/elever i behov av särskilt stöd har rätt att få detta. Rektors utredning ger tydlighet åt behovet och åtgärdsprogrammet ger uttryck för hur det skall genomföras och utvärderas. Merparten av stödåtgärderna ges inom ramen för tilldelade medel. Vid behov av ytterligare insatser finns möjlighet att ansöka om detta. Handlingsplan finns och medel utdelades för vår- och hösttermin.

Behovet av riktade åtgärder för barn med språkstörning är tydligt. Nu finns två kommunikationsavdelningar för barn med primär språkstörning. Planering för språkskola har påbörjats.

Logopedtjänst ”köps” av logopedmottagningen sedan en tid tillbaka. Under året förstärktes denna resurs med ytterligare en logopedtjänst anställd av Trelleborgs kommun.

Med stöd av bl. a. SIS medel (Särskilda insatser inom Skolan) började under vårterminen uppbyggnaden av ett skoldatatek. Utlåning av alternativa verktyg kom igång i mitten på vårterminen och har sedan fortsatt i stigande takt. Samtidigt bedrevs utbildning i bl. a. kommunlicencer. SIS projektet avslutades vid årsskiftet och nu fortsätter skoldatateket som en ordinarie del i skolverksamheten.

Under året genomförde PricewaterhouseCoopers, på uppdrag av revisorerna i Trelleborgs kommun, granskning av barn i behov av särskilt stöd. Granskningen avsåg verksamheterna i årskurs 1-5 på Östra skolan, Lillevångskolan och Klagstorps skola. Granskningen bedömde verksamheterna i många delar vara ändamålsenliga och skolnämnden har till revisionen redovisat de åtgärder som kommer att vidtas med anledning av revisionen.

3.1.8 Familjecentra

Våra familjecentra ska stärka det sociala nätverket kring familjen, erbjuda ett lättillgängligt stöd och vara ett samlat kunskaps- och informationscenter med en öppen förskola som bas. Familjecentra har samverkan med socialtjänsten, barnavårdscentralen och mödravårdscentralen i olika omfattning.

Verksamheten har olika inriktningar t.ex. 0-5- årsverksamhet i form av öppen förskola, babyverksamhet, spädbarnsmassage, läxhjälp, tjej- och killsnack, grupper för unga mammor m.m. Skolnämnden har ansvar för fyra familjecentra, *Parkens*, *Anderslövs*, *Backafalls* och *Smygehamns* familjecentra.

Föräldrautbildning, COPE, genomförs av pedagoger på familjecentra.

3.2 Särskilda satsningar/projekt

3.2.1 Skapande skola

Skapande skola är en statlig ekonomisk satsning med syfte att göra kulturen till en del i skolans lärande. Satsningen har riktat sig till elever i skolår 4 -9.

Trelleborgs kommun har för tredje året i rad ansökt om ekonomiskt bidrag från Statens kulturråd. Kulturinsatserna ska ge långsiktiga effekter såväl för elevernas personliga utveckling som i undervisningen.

Planen för att stärka kulturens roll i skolan/lärandet har i huvudsak haft fem huvudspår:

1. Skapa förutsättningar för samarbete mellan skolorna och de lokala kulturarbetarna/institutionerna – bl.a. en lokal kulturarbetarpool.
2. Erfarenhetsutbyte mellan skolorna/inventering och spridning av kulturutbud.
3. Skolorna har handlingsplaner som ger struktur och skapar strategier för att använda kultur i skolan.
4. Erbjudna elever att ta del av det regionala kulturutbudet.
5. Kulturpaket som underlättar samarbetet.

Kulturpaketet handlade detta läsår om – Vår egen stad - Min egen historia. En stadshistorisk utställning på museet har använts som utgångspunkt, stadshistoriska vandringar har genomförts med hjälp av pedagoger från museet, elever har på olika sätt gestaltat ”mina platser i Trelleborg o.s.v. Skolorna deltar i arbetet med stor entusiasm och samverkan med kulturlivet berikar undervisningen och fångar elevernas intresse. Inslagen av kulturarbetare i verksamheten är givande och utvecklande.

Inom kommunen finns ett utvecklat, positivt samarbete mellan kulturförvaltningen och skolförvaltningen.

3.2.2 Läsa – skriva - räkna - satsning

Kommunen har ansökt om och fått statsbidrag för att stärka basfärdigheterna läsa, skriva och räkna. Denna satsning har bland annat inneburit att tid avsatts för en veteranlärare och två matematikutvecklare som arbetat med att utveckla arbetet i svenska och matematik.

Syftet med veteranlärarna är bl.a. att tillvarata den läsinlärnings- och språkutvecklingskompetens som erfarna småskollärare/lågstadie lärare besitter. Målet är att främja språk-, läs- och skrivutveckling i kommunen med fokus på de tidiga åren. Under året har veteranläraren fortsatt sitt arbete med bland annat studiecirkel i Bornholmsmodellen och God Läsutveckling. Barbro Westlund har genomfört en storföreläsning som sedan fortsatte med studiecirkel i ”god läsutveckling”.

Matematikutvecklarna har genomfört flera fortbildningsinsatser, de har haft studiecirkel i Matematik för små barn, praktisk matematik och ”utematematik”.

Kontaktpersoner har utsetts på förskolor och skolor och nätverk för att sprida kompetens, ge information och inspiration har startats i kommunen.

För att kunna informera ut till skolorna har både matteutvecklare och veteranlärare skapat en ikon med information på skolornas intranät First Class (FC).

Varje skola har fått pengar för att särskilt satsa på litteratur för att öka intresset för läsning. Böckerna används bland annat i läscirkel, boklådor och för högläsning. Särskild satsning har också gjorts på IT-stöd.

3.2.3 Matematikprojektet

Flera skolor ansökte om bidrag från Skolverket för att utveckla matematikundervisningen. Tre projekt beviljades ekonomiskt stöd.

Kattebäcksskolan har på grund av det extra ekonomiska stödet arbetat extra med taluppfattning, geometriska figurer och de fyra räknesätten samt byggt upp en matematikverkstad. All personal har också gått studiecirkeln ”Att förstå och använda tal”.

Ljunggrenska skolan har arbetat för att upptäcka lusten i lärandet utanför läroboken, att skolmatematik och vardagsmatematik hör samman och att man har nytta av matematiken utanför klassrummet. En matematikdidaktiker har engagerats, ”learning study” har genomförts och kommer att utvecklas, matematiklådor för praktisk matematik har tagits fram.

För att öka behörigheten till gymnasieskolan fick Fågelbäcksskolan ekonomiskt stöd till sitt utvecklingsarbete.

3.2.4 Implementeringsarbetet av de nya styrdokument

- Under såväl våren som hösten 2010 har i princip alla fortbildningsinsatser fokuserat på utbildning beträffande nya styrdokument.
- Samtliga rektorer (utom de som går den statliga rektorsutbildningen) och förvaltningsledningen har genomgått en 10 dagar lång pedagogisk ledarskapsutbildning (arrangerad av Umeå universitet).
- På varje ledningsgruppsmöte (var 14:e dag, 4 timmar) har det genomgående temat varit hur de nya styrdokument påverkar verksamheten.
- En arbetsgrupp har utarbetat nya blanketter och omarbetat gamla så att de anpassas till de nya rättssäkerhetskraven.
- Såväl förvaltningsledning som rektorer, processledare och lärarrepresentanter har deltagits i Skolverkets och SKL:s konferensutbildningar.
- Förtroendevalda har utbildats i den nya skollagstiftningen.
- Kontakter med leverantörer av schemaprogram, individuella utvecklingsplaner etc. har tagits så att anpassning av mjukvara görs.

Arbetet pågår under hela 2011 och fortsätter 2012.

3.2.5 Digital kompetens

Bland EU:s åtta nyckelkompetenser återfinns den s.k. digitala kompetensen. I ett alltmer globalt och tekniskt samhälle måste den enskilde ha allmän digital kompetens men också utveckla den inom områden som studeras eller som ingår i ett nuvarande arbete eller i en kommande arbetsuppgift.

Det är därför viktigt att utbildningssektorn satsar på den digitala kompetensen såväl bland personal som bland barn/elever.

Via en IT-strategi och ett IT-råd formas och styrs IT-utvecklingen.

Bland nuvarande och kommande strategier kan nämnas:

- Ny digital individuell utvecklingsplan
- Datatek
- Digitala klassrum
- Kommunövergripande mjukvarulicenser
- Översyn av avtal med IT-företag
- Utveckling av befintliga programvaror

- Utveckling av alternativa verktyg (kompensatoriska hjälpmedel)
- Utprovning av nya IT- hjälpmedel (läsplattor, minidatorer, mobiltelefoner etc.)
- Kompetensutveckling

Vidare har AV-centralen en central roll genom att informera, inspirera och initiera inom områdena Film/Media/Teknik. AV-centralen ansvarar för teknisk rådgivning, samordning, inköp och service vid utrustandet av digitala klassrum samt införskaffande av digitala läromedel.

First Class är arbetsverktyget för alla; personal, elever, föräldrar och andra som arbetar i skolan. Verktyget kan användas i allt arbete och med all kommunikation. En utveckling av FC under 2010 var att använda systemet för att göra förskolornas och skolornas egna hemsidor. Genom ett väl fungerande informationssystem mellan skola och förälder ges föräldrarna bättre förutsättningar att kunna stödja och stimulera sina barn.

4. Kunskaper, utveckling och lärande

Område 4 beskriver kunskapsmål i verksamheten (förskolan) och elevernas måluppfyllelse (grundskolan) med fokus på de kunskapsmål som anges i skolplanen. I de fall en text är **markerad** utgör markeringen mål i skolplanen.

4.1 Skolplanens mål och måluppfyllelse i förskolan

4.1.1 Förskolan ska aktivt arbeta med språkutveckling och konkret kunna beskriva hur detta sker.

Många förskolor har utifrån målen i förskolans läroplan arbetat vidare med målen i skolår 3 och lagt upp en plan över hur de ska arbeta för att underlätta för barnen att nå dessa mål. Planen omfattar läsning, skrivning och tal och samtal.

Under de senaste åren har det varit fokus på kompetensutveckling av personal i förskolan när det gäller barns språkutveckling på (Bornholmsmodellen och God läsutveckling). Vidare har kompetensutvecklingsinsatser fortsatt för att implementera observationsmaterial beträffande barns språkutveckling, TRAS (tidig registrering av barns språkutveckling). TAKK (tecken som alternativ kommunikation) har också fått en stor spridning i kommunens förskolor och det kan bland annat vara till hjälp för de språksvaga barnen men också till barn med annat modersmål.

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god. Trots ett gediget arbete finns det många språkförsenade barn på förskolorna. I kommunen finns numera två ”språkavdelningar” med särskilda insatser för språkförsenade barn.

Åtgärder för utveckling: Samtliga barns språkutveckling ska observeras så att förskolans personal kan möta och utveckla barnen utifrån den nivå där de befinner sig. Kartläggning av femåringarnas fonologiska medvetenhet ska genomföras vårterminen 2011.

Sedan 2008 har över 200 pedagoger i kommunen har gått studiecirkel i små barns matematik. Ett mattenätverk bestående av en pedagog/rektor har etablerats, allt lett av samma

matteutvecklare. **Matematik i förskolan** är i fokus. Mattenätverket har arbetat med att ta fram ett underlag till den individuella utvecklingsplanen, studerat målen i matematik i skolår tre och i förskolans läroplan för att göra en röd tråd mellan matematiken i de olika skolformerna.

Några resultat av arbetet:

- Ökat fokus på sorteringsövningar, likheter – skillnader, användandet av matematiska ord och begrepp,
- Knapplådan har gjort entré, här jämförs storlek, färg, form, tjocklek, material, antal hål m.m.
- Geometri, likheter skillnader mellan olika former, var finns de? Hur kan du bygga dem, vilket material behöver du?
- Var finns matematik? Upptäcktsfärd i sagopåsar, fruktstund då frukten sorteras och delas i hel, halv, fjärdedel o.s.v. i konsthallen, i naturen, i språket o.s.v.
- Dokumentation över hur barnen tänker och deras lösningar på olika problem.
- Generellt har matematiken fått en mycket större plats och barnen utmanas oftare i det dagliga arbetet på förskolan.

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god.

Åtgärder för ökad måluppfyllelse:

Satsningarna ska fortsätta och utvecklas. De små barnens matematiska kunskaper kommer att vara högre då de börjar förskoleklassen, därför har en kompetensutvecklingsinsats påbörjats för pedagoger i förskoleklassen. Kompetensutveckling för pedagoger i naturvetenskap och teknik efterfrågas också.

4.1.2 Förskoleklassen ska aktivt arbeta med språkutveckling och konkret kunna redovisa hur detta sker. Förskoleklassen ska också kunna redovisa hur man utvärderar barnens språkutveckling.

I förskoleklassen arbetar många med Bornholmsmodellen eller en mix av Bornholmsmodellen och Trulle - materialet. Samtalet och dialogen betonas som viktiga och barnen ljudar, letar ord, skriver utifrån ritsagor och så vidare. Bornholmsmodellen innehåller språklekar med följande innehåll; lyssnande och koncentration, rim och ramsor, uppdelning i meningar och ord, uppdelning i stavelser och uppdelning i fonem.

Förskoleklasserna kartlägger barns språkutveckling enligt Bornholmsmodellen, lyssna på orden, både höst- och vårtermin. På detta sätt synliggör pedagogerna barnens utveckling under läsåret.

Kartläggning av fonologisk medvetenhet i förskoleklassen

Fonologisk medvetenhet handlar om språkljud och spelar en roll för barns läs- och skrivinlärning. Den fonologiska medvetenheten hos barn stimuleras genom att man låter barnen till exempel rimma, ta bort eller byta ut fonem, lyssna på ljud i ord, bilda ord av ljud och kasta om bokstäver i ord.

I Trelleborg kartläggs förskoleklassbarnens fonologiska medvetenhet enligt Bornholmsmodellen.

Den högsta möjliga poäng är 35 och man befärrar att barn som har 7 poäng och därunder är i riskzonen för att få lässvårigheter i skolan. Ambitionen är att alla barn ska komma över 20 poäng.

En veteranlärare har sammanställt resultaten över kartläggningen och återkopplat resultaten till rektorerna.

	Poäng i genomsnitt	Min/max skola	Antal flickor/pojkar under 20 poäng	Andel (%) under 20
2010	29	26/34	16/41	11,9
2009	29	26/32	19/39	14,1
2008	29	24/31	17/40	14,4

Åtgärder för ökad måluppfyllelse:

För de barn som i fonologisk medvetenhet har 20 poäng och därunder lämnas hela kartläggningmaterialet till mottagande skolår 1 - lärare. Syftet är att lärarna ska kunna hämta upp barnet där det befinner sig i utvecklingen och planera för repetition av språklekarna för de barn som har behov av detta. Därefter görs en ny kartläggning. Satsning på kompetensutveckling för pedagoger i förskoleklass. Satsning på kompetensutveckling i matematik ska också ske under året. Ett arbete ska inledas med underlaget för förskoleklassens IUP.

4.2 Skolplanens mål och måluppfyllelse på fritidshemmen

Barnen ska uppleva fritidshemmet meningsfullt, stimulerande och som ett komplement till skolan.

Ovanstående mål är gemensamt för fritidshemmen i kommunen. Antalet barn ökar på fritidshemmen och många skolor har under året gjort förändringar i lokalanvändning och i hur man organiserat barngrupperna. Att göra bra arbetslag där lärare och fritidspedagoger samverkar kring barnens måluppfyllelse är en ständig organisatorisk utmaning. Lokalanpassningsbehov och fortbildning om de nya styrdokumenterna är viktiga frågor framöver.

4.3 Måluppfyllelse i skolår 2 och 3

4.3.1 95 % av alla elever ska kunna läsa vid utgången av skolår 2. Kommunens definition på att kunna läsa i skolår 2 innebär att man nått minst till punkt 13 i läsutvecklingsschemat (LUS).

2010 fanns det 395 elever i skolår 2. Av dessa nådde 339 målet vilket innebär att 86 % klarade LUS 13 eller bättre. Motsvarande siffra för 2009 var 86 % och för 2008 84 %. Andelen elever som nått LUS 13 har successivt ökat (2006 - 80%, 2007 - 81 %).

4.3.2 Alla elever ska kunna läsa vid utgången av skolår 3. Kommunens definition på att kunna läsa skolår 3 innebär att man nått minst till punkt 15 i läsutvecklingsschemat (LUS). I skolår 3 fanns 399 elever. Av dessa har 356 nått målet = 89 %
I jämförelse med föregående år är resultatet samma (89 %). Resultatet mellan 2006 och 2007 förbättrades med 4 % och mellan 2007 och 2008 med 4 %. Mellan 2008 och 2009 är ökningen 5 %. Resultaten förbättras men det ytterligare kvarstår så att målet nås. Även om resultatförbättringen är glädjande är det ytterst bekymmersamt att var tionde elev i skolår 3

inte ”kan läsa” ordentligt. Skolorna arbetar med flera olika metoder för att öka måluppfyllelsen hos eleverna. Dessa är bland annat intensivträning i mindre läsgrupperingar där grupperna kan vara indelade efter barnens LUS- nivå, läsprojekt som t.ex. Läselin, En kvart om dagen, Skynda långsamt och hela skolan läser samt läsprojekt hos speciallärare. Nya vägar måste prövas för att ytterligare höja måluppfyllelsen.

Grundskolan - Resultat på ämnesprov årskurs 3

Ämne	Delprov	Totalt i urvalet		Totalt riket
		Antal elever	Andel som nått kravnivån	Andel som nått kravnivån
Matematik	Skriftliga räknemetoder	413	85,2	81,6
Matematik	Räkna i huvudet	413	90,1	91,0
Matematik	Tid och geometri	413	90,1	89,4
Matematik	Likheter, tallinjen och talföljder	413	90,1	91,0
Matematik	Uppdelning av tal och helheter	413	92,7	91,8
Matematik	Area och volym	413	82,1	80,7
Matematik	Statistik, gruppuppgift	413	86,9	89,4
Svenska	Muntlig uppgift	353	96,3	95,7
Svenska	Läsning skönlitterär text	353	93,2	92,5
Svenska	Läsning faktatext	353	91,8	92,0
Svenska	Elevers högläsning	353	92,4	93,2
Svenska	Skrivuppgift: berättande text	353	88,7	90,4
Svenska	Skrivuppgift: stavning och interpunktion	353	88,7	86,8
Svenska	Skrivuppgift: läsbarhet	353	93,2	94,4
Svenska	Skrivuppgift: beskrivande text	353	93,2	94,1
Svenska som andraspråk	Muntlig uppgift	60	88,3	82,0
Svenska som andraspråk	Läsning skönlitterär text	60	83,3	72,9
Svenska som andraspråk	Läsning faktatext	60	81,7	70,3
Svenska som andraspråk	Elevers högläsning	60	86,7	76,5
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift: berättande text	60	85,0	73,8
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift: stavning och interpunktion	60	81,7	68,5
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift: läsbarhet	60	91,7	83,7
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift: beskrivande text	60	90,0	77,1

Kommentar: För andra gången gjordes nationella prov i skolår 3. Statistiken visar att kommunresultatet i stort överensstämmer med riket. Resultatet indikerar också att vi måste bli mycket bättre redan från det första skolåret. Om var tionde elev redan i skolår 3 inte når målen har vi ”från början” ett bekymmersamt utgångsläge. Detta är en av de allra största utmaningarna som grundskolan i Trelleborg står inför. Vår målsättning är att alla elever ska

bli behöriga till gymnasiestudier efter grundskolan. Då är ovanstående resultat otillräckligt. Ju tidigare vi lär oss att sätta in rätt insatser för att nå högre måluppfyllelse, desto bättre resultat kommer att följa eleven under hela skoltiden. Glädjande är att resultatet i ämnet svenska som andraspråk är mycket bättre än rikssnittet vilket borgar för god måluppfyllelse för dessa elever i framtiden.

Grundskolan - Resultat på ämnesprov årskurs 5

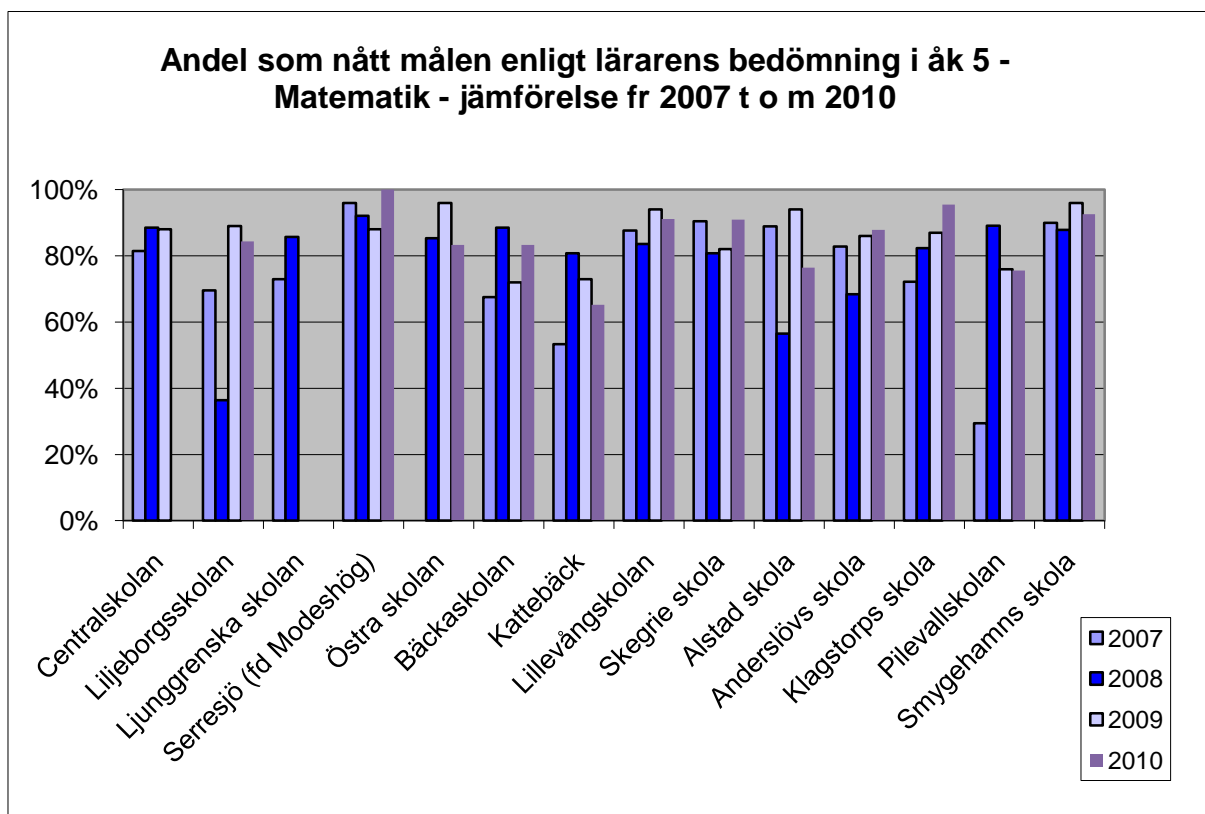
Ämne	Delprov	Totalt i urvalet		Totalt riket
		Antal elever	Andel som nått kravnivån	Andel som nått kravnivån
Engelska	Samtala/tala	399	89,5	87,0
Engelska	Lyssna/förstå (skriva)	399	84,7	83,8
Engelska	Läsa/förstå (skriva)	399	89,5	87,8
Engelska	Skriva	399	88,0	88,2
Matematik	Miniräknare, räknesätten	399	93,2	91,9
Matematik	Längd, area, skala	399	85,0	84,1
Matematik	Tid, statistik	399	90,5	91,1
Matematik	Räknetoder	399	86,2	86,0
Svenska	Läsa, förstå litterär text	347	87,6	87,2
Svenska	Läsa, förstå sakprosa	347	90,2	91,4
Svenska	Skrivuppgift, berättande	347	82,4	87,1
Svenska	Skrivuppgift, förklarande	347	83,3	87,1
Svenska	Läsa, samtala	347	91,4	89,5
Svenska som andraspråk	Läsa, förstå litterär text	52	48,1	60,8
Svenska som andraspråk	Läsa, förstå sakprosa	52	55,8	71,8
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift, berättande	52	65,4	69,9
Svenska som andraspråk	Skrivuppgift, förklarande	52	65,4	69,3
Svenska som andraspråk	Läsa, samtala	52	65,4	74,9

Kommentar: Generellt sett är kommunens resultat något bättre än rikssnittet vilket i och för sig är bra. Statistiken visar dock även i skolår 5 att var tionde elev inte klarar ämnesproven vilket i sig är lika bekymmersamt som resultaten i skolår 3. För att alla elever ska bli behöriga för att bedriva gymnasiestudier måste resultaten förbättras. Resultaten i Svenska som andraspråk är betydligt lägre än rikssnittet i skolår 5, alltså precis tvärtom mot förhållandet i skolår 3. Detta måste utredas i särskild ordning.

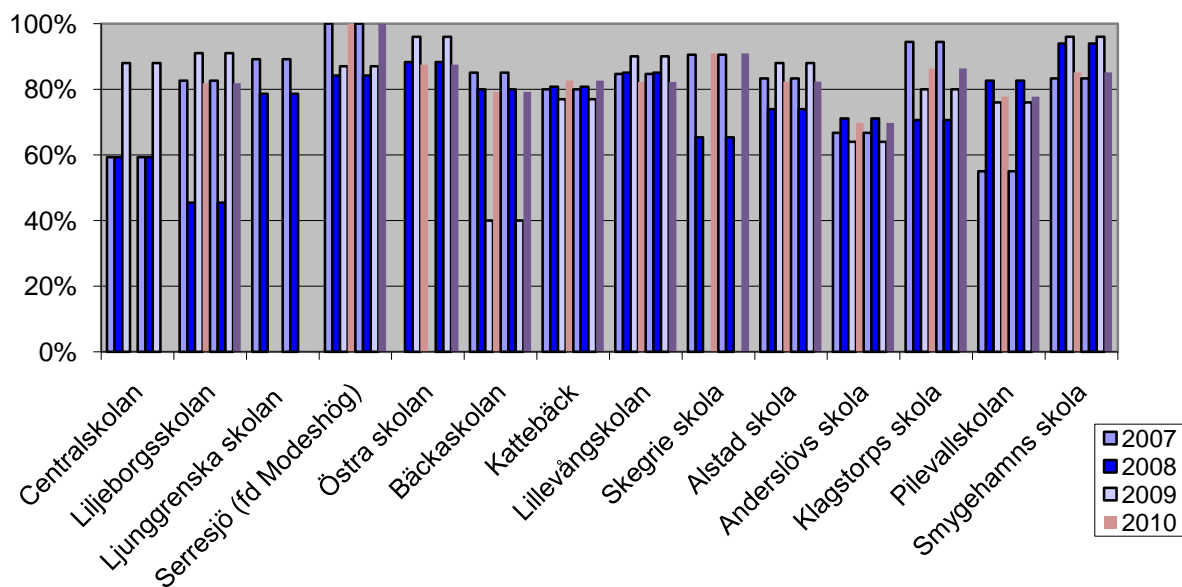
4.4 Andel elever som nått målen i skolår 5

Lärarens bedömning om måluppfyllelse i ämnet

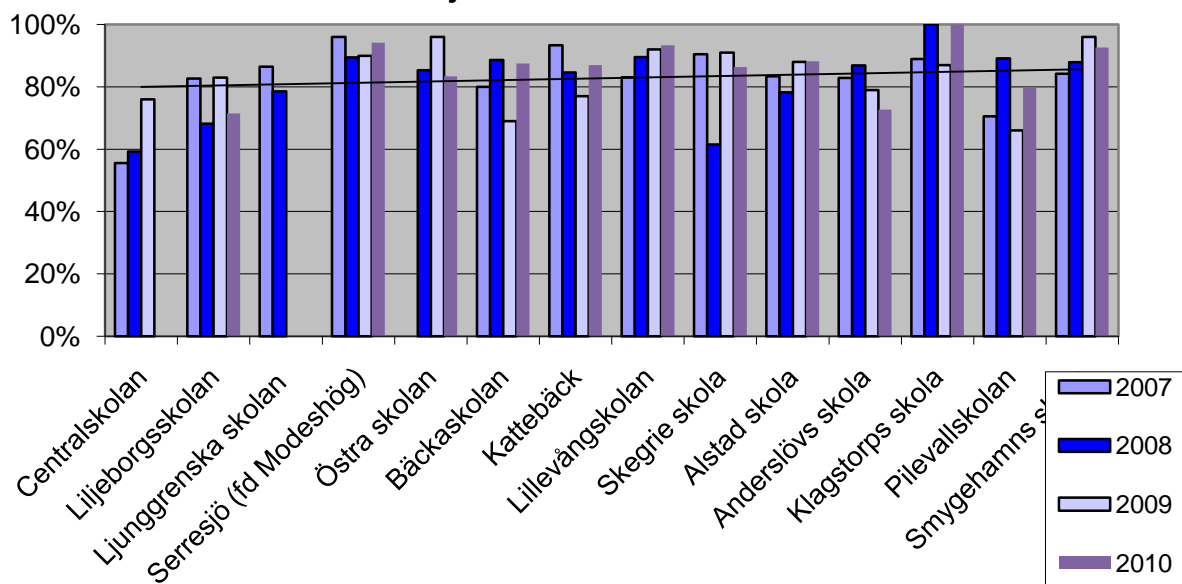
Ämne	Antal flickor	Antal pojkar	Andel % flickor	Andel % pojkar	Genom Snitt 10	Genomsnitt 09	Genomsnitt 08
Matematik	204	189	88	84	86 %	86 %	79 %
Engelska	204	189	90	78	84 %	83 %	83 %
Svenska	178	164	90	77	84 %	85 %	84 %
Svenska som andra språk	26	25	85	72	78 %	46 %	64 %

**Andel som nått målen enligt lärarens bedömning i åk 5 -
Svenska -
jämförelse fr 2007 t o m 2010**

**Andel som nått målen enligt lärarens bedömning i åk 5 -
Engelska -
jämförelse fr 2007 t o m 2010**

Kommentar: Andelen elever som nått målen skolår 5 ligger på ungefär samma nivå som tidigare förutom i svenska som andraspråk där det finns en märkbar förbättring. Det korrelerar inte med resultaten på nationella prov vilket visar att analys måste göras (se även i förra ovanstående kommentaren). Det finns skillnader i resultatet mellan ämnena och åren på de olika skolorna men skillnaderna har minskat. De skolor som hade sämre resultat tidigare är de som har gjort den största förbättringen. Nämnas bör dock att det inte är samma elever som jämförs och att elevgruppernas storlek varierar mycket. Centralskolans elever finns numera i huvudsak på Ljunggrenska skolan. Slutsatser på endast detta underlag för en enskild skola kan därför inte dras i någon större omfattning. Däremot kan vi se, ur ett kommunövergripande perspektiv, att den totala andelen elever som nått målen skolår 5 har ökat sett över perioden men har planat ut.

4.3.3 Målen för grundsärskolan, som förtydligas i grundsärskolans egen valitetsredovisning, lyder:

Alla elever i skolår 5 kan läsa en lättläst text med sådan förståelse att de kan använda sig av texten. 95 % av alla elever ska vid utgången av skolår 3 kunna läsa en hel text som huvudsakligen består av ljudenligt stavade ord.

Enligt sarskolans kvalitetsredovisning klarade 100 % målen för skolår 3, medan någon elev inte nådde målen för skolår 5.

4.5 Meritvärde skolår 9

Meritvärde i år 9 genomsnittligt, samtliga elever				
	2010	2009	2008	2007
Fågelbäcksskolan	200,4	181,5	201,3	199,8
Köpingskolan	-	181,5	199,5	206,7
Liljeborgsskolan	200,4	203,9	203,3	206,2
Vannhögskolan	197,7	199,5	214,5	195,7
Väståkraskolan	214,2	212,4	203,4	191,4
Trelleborg	202,4	197,1	204,5	201,5
Riket (samtliga kommuner)	208,7	209,2	207,5	205,8

	2010	2009	2008
Meritvärde flickor	215	211	214
Meritvärde pojkar	189	182	195

Kommentar: Kommunens medelvärde för meritpoäng visade en uppåtgående trend fram till 2009. Emellertid skedde en märkbar försämring våren 2009. Till viss del var den väntad eftersom eleverna som gick ut denna vår redan i skolår 5 och i de uppföljande testerna i skolår 7 haft genomsnittresultat som varit sämre än tidigare. Nergången var dock större än förväntat. Ledningsgruppen ägnade en stor del av tiden under sommaren och hösten 2009 till att analysera orsaker och föreslå förbättringar. Resultaten förbättrades också ånyo 2010.

Förhoppningen är att 2009 också var en tillfällig nedgång och att den positiva trenden fortsätter 2011 och framöver. Det framgår också tydligt att resultaten kan skilja sig ganska mycket åt från år till år på respektive skolenhet. Att jämföra från ett år till ett annat är inte det primära. Det viktigaste är trenden över tid på respektive skolenhet och i kommunen som helhet. Fortfarande är kommunen en bit ifrån rikssnittet. Skillnaden mellan flickor och pojkar har minskat marginellt och är nu 26 enheter jämfört med 29 enheter året innan.

4.6 Andel elever som nått målen i alla ämnen

Elever, andel (%) som uppnått målen i alla ämnen				
	2010	2009	2008	2007
Fågelbäcksskolan	64	64,0	76,9	69,4
Köpingskolan	-	60,0	69,7	76,9
Liljeborgsskolan	73	68,9	76,6	76,6
Vannhögsskolan	80	81,6	81,9	73,8
Väståkraskolan	89	79,3	70,3	75,0
Trelleborg	75	71,3	75,0	75,2
Samtliga kommuner	76	77	76,1	75,7

Kommentar:

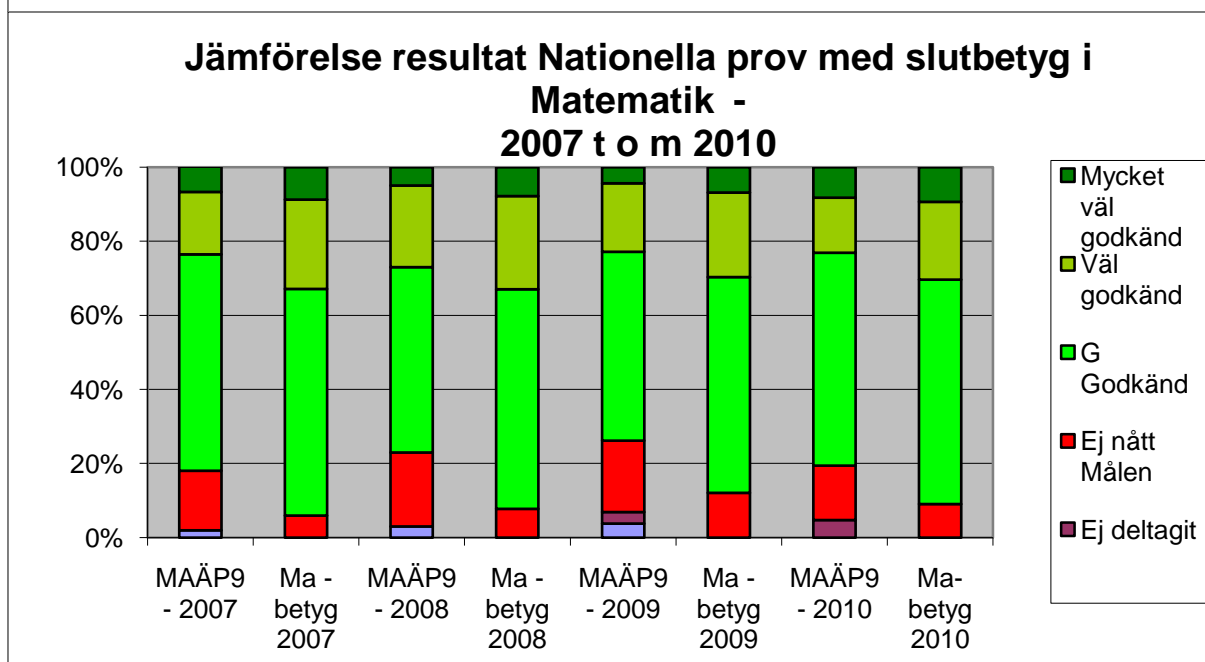
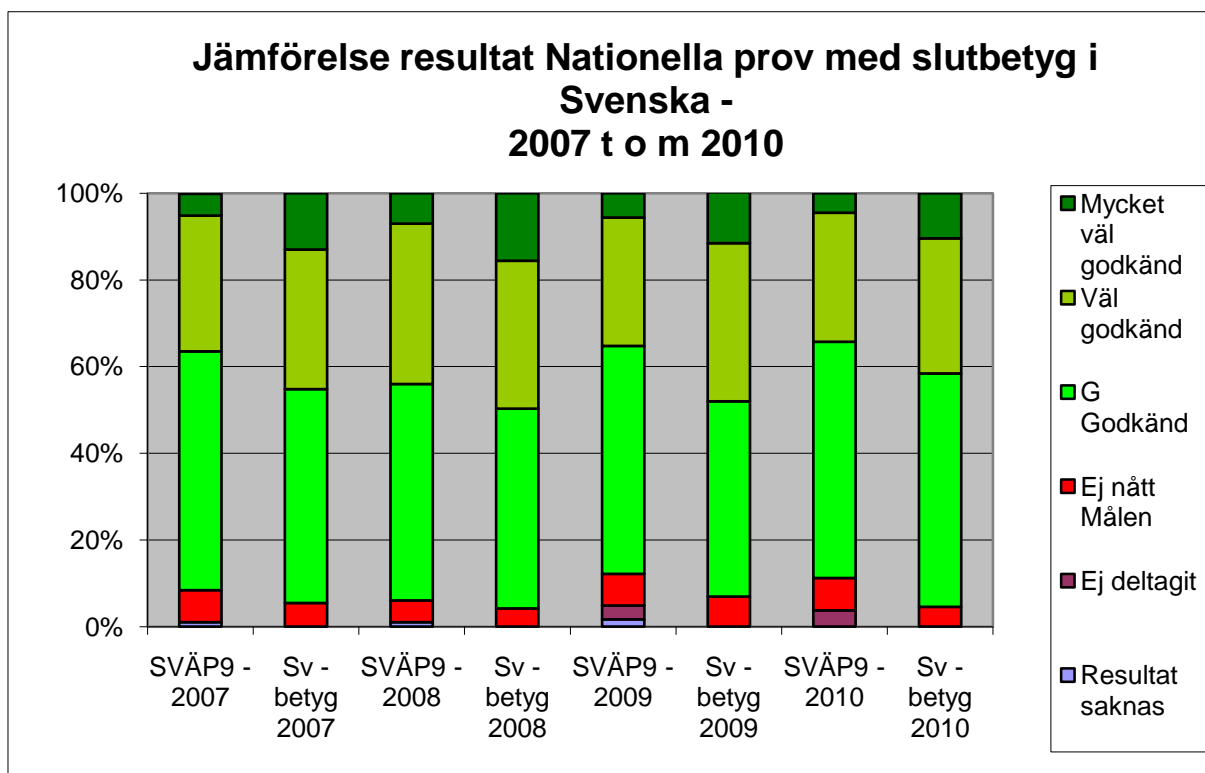
Även här ser vi att försämringen 2009 verkar tillfällig. Resultatet 2010 är i linje med tidigare års statistik. Även om kommunen ”inte sticker ut” i jämförelse med rikssnittet är måluppfyllelsen inte acceptabel. Var fjärde elev har inte betyg i alla ämnen. Här kan dock många olika analyser göras. Det finns en grupp av elever där en medveten prioritering av de behörighetsgivande ämnena har gjorts, vilket i sin tur påverkar ovanstående statistik negativt medan det kan ha varit mycket positivt för den enskilde elevens framtida studier och yrkesliv.

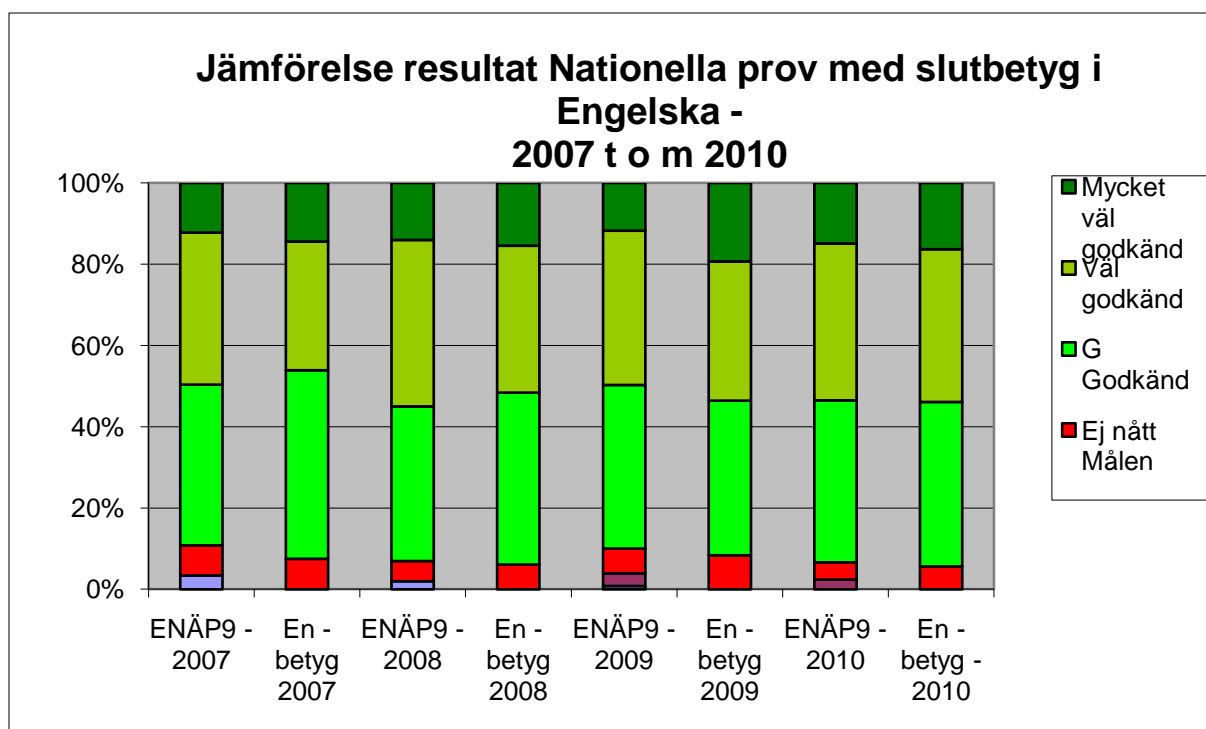
4.7 Andel elever som är behöriga till nationellt program på gymnasieskolan

Elever, andel (%) som är behöriga till gymnasieskolan.				
	2010	2009	2008	2007
Fågelbäcksskolan	86	77	87,7	85,5
Köpingskolan	-	78	82,8	93,7
Liljeborgsskolan	87	80	90,8	94,6
Vannhögsskolan	89	94	94,3	85,4
Väståkraskolan	97	90	89,0	83,7
Trelleborg	88	86	88,9	90,1
Riket (samtliga kommuner)	87,7	88	88,5	88,7

Kommentar: 2009 var det första gången som kommunen var sämre än riksgenomsnittet beträffande behörighet till gymnasiet. Även här är trenden vänd vilket är positivt. Fortfarande är det långt till 100 % -ig måluppfyllelse. Var tionde elev är inte behörig vilket i sig är ett misslyckande. Förvisso har grundskolans äldre skolår många förbättringsområden i denna del (bättre samarbete med andra myndigheter, exempelvis socialtjänsten) för att ”fånga” de översta 4-5 procenten. Dessa elever har ofta mycket hög frånvaro och omfattande social problematik.

4.8 Nationella ämnesprov skolår 9

Andel elever (%) som klarat ämnesproven i	2010	2009	2008
Svenska	90	89	93
Engelska	94	90	92
Matematik	80	77	77

Kommentar: Generellt kan sägas att något fler får godkända betyg jämfört med godkända ämnesprovsresultat. Detta är en naturlig trend både i Trelleborg och i riket. Skolan ska kontinuerligt sätta in åtgärder för att eleverna ska klara målen. Om detta görs ska det också få effekt på slutbetygen.

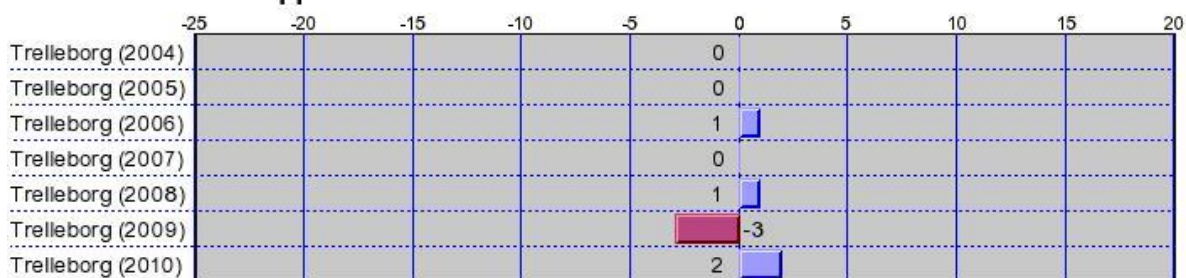
Totalt sett får färre elever betyget godkänt än i ämnesproven vid en faktisk jämförelse. Å andra sidan får något fler elever betyget väl godkänt eller mycket väl godkänt. Detta visar att ett antal elever höjer sitt betyg under skolår 9 vilket också följer rikstrenden. Med väl fungerande individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och målarbete är detta också något som ska förväntas. Som tidigare redovisats förbättrades betygsresultaten 2010. Resultaten i nationella proven var också märkbart bättre, framför allt i matematik.

4.9 Salsa-statistiken

Förväntat resultat av elevers måluppfyllelse med hänsyn tagen till bland annat utbildningsbakgrund, kön, social situation, den s.k. SALSA-STATISTIKEN:

RESIDUAL:

Andel elever som uppnått målen.

RESIDUAL:

Genomsnittligt meritvärde för valda år.

Kommentar: Skolverkets databas "SALSA" är omdiskuterad eftersom sanningshalten i den beräknas till cirka 40 %. Den ger ändå en indikation hur väl kommunens elever lyckas nå upp till betygsresultat i förhållande till vilka sociala förutsättningar som råder. Statistiken ger en tydlig bild av att resultaten gått från ett "negativt utfall" till ett "förväntat utfall" från 2002 till 2008. 2009 sker en försämring såväl beträffande meritpoäng som andel elever som uppnått målen. 2010 är resultatet klart över förväntat värde.

Varför blev resultaten bättre i skolår 9 våren 2010 och vad kan göras på kort respektive lång sikt?

En analys gjordes på de elever som inte nådde målen våren 2009. Elevgruppen som gick ut 2009 och 2010 utmärkte sig negativt 2005 och 2006 när dessa årskullar gjorde nationella prov i skolår 5. En mängd åtgärder har satts in men som ändå inte har fått full genomslagskraft. Andra faktorer som noterats är att en del "studiemotiverade" elever i dessa årskullar valde fristående skola. Elever som inte klarat av arbetsmetoden på fristående skola har kommit tillbaka till den kommunala grundskolan och dessa elever är ofta inte heller studiemotiverade. Flera av de inflyttade eleverna från andra kommuner har haft kunskapsluckor som varit svåra att "fylla". Ändå lyckades skolorna bryta trenden 2010 med en elevgrupp som i princip haft samma resultat under tidigare mätpunkter som de elever hade som gick ut 2009.

Verksamheten blev bättre på att möta alla elever och ge dem bästa möjliga förutsättningar att lyckas. Åtgärdsförslag på kort respektive lång sikt togs fram och de insatser som rektorerna ville göra prioriterades.

Höstterminen 2009 djupanalyserades resultaten för de elever i skolår 9 (dvs. de elever som gick ut våren 2010) som ännu inte hade nått målen i de behörighetsgivande ämnena engelska, svenska och matematik. 72 elever hade inte nått målen. Dessa elevers historik granskades. Hur länge hade de gått i Trelleborgs skolor? Hur hade undervisningen bedrivits och på vilka skolor hade de gått? Vilka förskolor hade de gått i?

Därefter träffades rektorerna i geografiska nätverksgrupper för att diskutera faktorer som hade kunnat påverka på såväl lång som kort sikt.

Utvecklingschefen gjorde på uppdrag en rapport som analyserade kunskapsutvecklingen bland eleverna i kommunens skolor från 2005 och framåt inkluderat utfallet våren 2010. Av rapportens sammanfattning framgår följande:

”Sedan början på 2000-talet har begreppet Spjutspetssskolan florerat inom utbildningssektorn i Trelleborg. I mitten på 2000-talet fick Spjutspetssskolan ett annat innehåll. Då formades och formulerades fokus på mål och förbättrade resultat. Ett mål- och visionsdokument beslutades av skolnämnden i december 2004. En ny skolplan, där revidering av vissa mål gjordes och där verksamhetens inriktning infogades, beslutades av kommunfullmäktige i februari 2008. Förändringarna berodde på att utvärderingar gjorts och att kritik som på olika sätt förts fram, analyserats.

Statistiken visar att resultatförbättringarna är påtagliga för perioden 2005-2010. Den språkliga medvetenheten i förskoleklassen, de s.k. LUS-resultaten i skolår 2 och 3, måluppfyllelse i ämnen i skolår 5 och meritpoäng i skolår 9 visar alla siffror i positiv riktning sett över tid. Behörigheten till gymnasiet har dock varit statisk under perioden.

Såväl forskning som egna erfarenheter visar på den enskilde lärarens betydelse (för förbättrad måluppfyllelse) i mötet med eleven i undervisningssituationen och den enskilde skolledarens betydelse för elevernas resultat och skolans utveckling.

En yttre faktor som påverkar är föräldrars sammanlagda utbildningsnivå. Trelleborgs kommun är betydligt under rikets snitt härvidlag vilket måste beaktas när resurser diskuteras.

När nya måldokument ska tas fram bör en diskussion, förslagsvis utifrån denna rapport, om styrkor och förbättringsområden inom såväl ”Spjutspetssskoleerfarenheter” som nulägesanalys utgöra grunden för målarbetet. I denna rapport föreslås att själva begreppet Spjutspetssskolan tas bort men att de intentioner och riktlinjer som utgjorde basen för projektet kvarstår.

Mål- och resultatfokus, höga förväntningar, tydliga kommunala mål, resultatuppföljning och andra kvalitetsuppföljningar, satsning på ledarskapet, satsning på kompetensutveckling för pedagoger, tydliga verksamhetsmål på ”lokal” nivå, hänsynstagande till EU:s nyckelkompetenser och en intensiv individuell uppföljning av de elever som riskerar att inte nå målen är viktiga faktorer som bör bilda grunden för fortsatt utveckling av måluppfyllelsen”.

Slutord

Kvalitetsarbetet

Kvalitetsarbetet är en viktig byggsten för att utveckla verksamheten. I en allt mer föränderlig värld är utbildningsväsendet en av samhällets viktigaste funktioner. Det är därför extra viktigt att alla som arbetar inom förskola och skola utvärderar, utvecklar och förändrar verksamheten i takt med tiden. På avdelningen/ i arbetslaget, på den enskilda förskolan eller skolan och i kommunen måste verksamheten analyseras och åtgärder för utveckling vidtas.

Förutom kvalitetsredovisningar och övrigt uppföljnings - utvärderingsarbete upprättar Skolförvaltningen årligen ett omfattande statistiskt material beträffande mål och resultat. Detta material används sedan vid våra uppföljningar både kommuncentralt och ute på respektive enhet.

När den nya skollagstiftningen träder i kraft den 1 juli 2011 försvinner kravet på kvalitetsredovisning. Men nya krav betonas där kvalitetsarbetet är en viktig och obligatorisk del. Bildningsnämnden har beslutat om ett nytt måldokument för dess verksamhetsområde liksom kommunfullmäktige kommer att göra ur ett kommunövergripande perspektiv. Med dessa som utgångspunkter kommer nuvarande verksamhetsutvärdering att sammanfogas till den ekonomiska och personalpolitiska uppföljningen. Tillsammans bildar de ett heltäckande system för att kvalitetssäkra verksamheten på övergripande nivå.

Förskolan

Förskolan i Trelleborg håller god kvalitet. De senaste årens fokusering på att utveckla barns språk har kompletterats med en satsning på matematikens lärande för yngre barn. Antalet barn i förskolan ökar ständigt.

Den nya läroplanens betoning på språklig utveckling, matematik, naturvetenskap och teknik har analyserats och åtgärder föreslagits.

Skolan med förskoleklass och fritidshem

Efter ett par år av minskade barnkullar ökar antalet elever igen. Måluppfyllelsen förbättras stadigt i skolår 1-6 och det negativa resultatet i skolår 9 2009 vändes till den bästa måluppfyllelsen någonsin år 2010. Det analys- och åtgärdsförslagsarbete som gjordes under hösten 2009 gav resultat.

Förskoleklassens verksamhet och pedagogik är viktig och under kommande år ska denna verksamhet särskilt granskas.

Fritidshemmets personaltäthet försämrades något under 2010. Barngrupperna är fortsatt stora. De organisatoriska förutsättningarna bör därför ytterligare uppmärksammas.

Särskilda projekt

Flera projekt har genomförts och fortsätter under 2010. Läsa – skriva - räkna projektet, matematikprojekt, skapande skola och samverkan med gymnasiet är några exempel.

Modersmål

Modersmålsverksamheten är omfattande. 1073 flerspråkiga barn har fått ta del av verksamheten under 2010. De stora språken är bosniska, albanska och arabiska med framför allt danska och polska på frammarsch.

Särskolan och resursskolorna

Särskoleverksamheten fortsätter minska i volym medan våra 40 platser på resursskolorna kvarstår. Båda verksamheterna är prioriterade och uppskattade verksamheter.

Åtgärder för utveckling

För att ge barn och elever bästa möjliga förutsättningar att lyckas måste verksamheten ständigt förbättras. De åtgärder som nu sätts in på kort respektive lång sikt ska nogt analyseras och utvärderas. De nya styrdokumentens inriktning och effekter ska särskilt studeras.

Ledarskapet och lärarnas arbete i mötet eleven/barnet är de faktorer som enskilt betyder mest för barns/elevs lärande och resultat. Åtgärder för utveckling koncentreras därför på detta liksom att följa upp konsekvenserna av ny skollag, nya läroplaner och nya kursplaner.

Enligt uppdrag i maj 2011

Barbro Ekerlund

Mats Lundqvist

På Skolnämndens uppdrag

Barbro Melander